

Ontmoeten op de Veluwe

Editie december 2022-08

God heeft het eerste woord. Hij heeft in den beginne het licht doen overwinnen, Hij spreekt nog altijd voort.

De engelen bovenin het beeld kijken naar elkaar en naar ons als kijker. De os en de ezel lijken geen aandacht te hebben voor wat er gebeurt. Maken zij zich vooral druk over de lege voerbak? Alleen Jozef, Maria en twee andere personen zitten geknield rond het kind en hebben hun ogen op hem gericht. Het kind kijkt terug. Hij ligt in een wonderlijke houding, het is net alsof Hij net is neergelegd of probeert te gaan zitten. Als je goed kijkt zie je iets van stro, maar het kind Jezus licht daar ongemakkelijk, op een harde vloer. Wil Hij opgepakt worden door zijn moeder? Is het een zegenend gebaar? Het aureool om zijn hoofd vertelt ons over zijn heiligheid, Hij komt bij God vandaan. Maar de kruisvorm laat ons ook zien wat zijn weg zal zijn. Zijn naakte kwetsbaarheid, de eenzaamheid, de zorgelijke blik van Maria en Jozef, het weggijken van de os en de ezel... het wijst op zijn lijden en zijn sterven. Ik kijk opnieuw naar de lege voerbak van het vee. De duisternis op de achtergrond is dreigend. Maar die lege voerbak, is het misschien een heenwijzing naar het lege graf? Spreekt het ons over de dood die overwonnen is? Door hem, die het eerste Woord heeft en nog altijd voort spreekt. Door Hem die het licht doet overwinnen.

Afgevaardigden classis Veluwe

Van scriba Gerrit Bok krijgt u regelmatig een verslag van de classicale vergadering Veluwe. Deze vergadering komt 3 à 4 keer per jaar bij elkaar. De vergadering wordt grotendeels gevormd door ambtsdragers die afgevaardigd worden uit hun kerkenraad, uit iedere ring vier personen (de ringen zijn: Hattem, Harderwijk, Apeldoorn, Nijkerk en Ede). Daarnaast is er nog een afgevaardigde namens de Evangelische Lutherse gemeente, een predikant uit de groep predikanten met een bijzondere opdracht of in algemene dienst, een kerkelijk werker en de classispredikant.

We hebben op dit moment meerdere vacatures in de classicale vergadering. De brief van onze scriba aan de kerkenraden heeft niet voldoende respons gegeven. Namens de classicale vergadering doe ik een dringende oproep aan de kerkenraden om afgevaardigden voor te dragen.

Waar begin je aan als je deel gaat uitmaken van de classicale vergadering? Terugkerende agendapunten zijn benoemingen en consideraties (= reageren op kerkordevoorstellen van de Generale Synode). De classicale vergadering spreekt verder vooral over de grotere lijnen van het classicale beleid, in het breed moderamen van de classis worden veel lopende zaken besproken en afgehandeld.¹ Daarnaast is er ook ruimte voor inhoudelijke onderwerpen en vieren we met elkaar.

We hopen nieuwe afgevaardigden in ons midden te ontvangen, om zo samen te bouwen aan de kerk van Christus. Op een plek waar je elkaar ontmoet en van elkaar leert.

Classicale Commissie Kerk en Israël Veluwe

ONOPGEEFBAAR VERBONDEN
KERK & ISRAËL VELUWE

Nadat op landelijk niveau door de Protestantse Kerk het besluit was genomen om te komen tot een herindeling van de classes, waarbij de elf nieuwe classes zijn ontstaan, hebben de Kerk en Israël commissies in de vijf 'oude classes' (ringen) die nu samengevoegd werden tot de

Classis Veluwe contact met elkaar gezocht. Het betreft de ringen Apeldoorn, Ede, Harderwijk Hattem en Nijkerk. Onder de bezielende leiding van ds. Beatrice Jongkind is hard gewerkt aan de totstandkoming van de Classicale Commissie Kerk en Israël Veluwe (CCK&IV) waarin alle Kerk en Israël commissies van de voormalige classes zijn vertegenwoordigd. De vergaderingen vinden 3 à 4 maal per jaar plaats in Ermelo. De doelstelling is het onder de aandacht brengen van de onopgeefbare verbondenheid van Kerk en Israël in de kerkelijke gemeenten die onder de Classis Veluwe ressorteren. Dit betekent dat op diverse plaatsen binnen deze classis leerhuizen en lezingen worden gehouden, waarbij soms joodse sprekers worden uitgenodigd. Daarnaast worden publicaties over het voornoemde thema verzorgd in kerkelijke bladen. De CCK&IV heeft zich de laatste drie vergaderingen naast inventarisatie van de lopende activiteiten onder andere beziggehouden met de bespreking van de brochure 'Onopgeefbaar verbonden', die is uitgegeven door de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk. Daarbij wordt extra aandacht besteed aan de wijze waarop deze brochure in kerkelijke gemeenten kan worden besproken.

Tenslotte kijkt de Classicale Commissie vooruit naar zaterdag 28 januari 2023, wanneer een studie en ontmoetingsdag wordt georganiseerd. Deze vindt plaats van 13.30 uur tot 16.00 uur in De Ark, Heyendaal 10, in Ede. Onderwerp: Uw Naam worde geheiligd ook in lijden?! Gezien vanuit Joods perspectief. De sprekers zijn ds. Beatrice Jongkind en de Messias belijdende Jood Asaf Pelled. Belangstellenden zijn van harte welkom. *Maarten Herfst*

P.S. Graag nodigen wij een afgevaardigde vanuit de ring Hattem, liefst vanuit de stad Hattem zelf, uit om deel te nemen aan de activiteiten van deze commissie. U kunt u daarvoor melden bij M.A. Herfst, tel. 06-30707624, m.a.herfst@ziggo.nl

¹ Het breed moderamen bestaat uit het moderamen en uit een aantal leden die benoemd worden door de classicale vergadering. Zie voor meer informatie de website van de [Classis Veluwe](#).

Energiecrisis

Veel mensen en organisaties worden geconfronteerd met de gevolgen van de energiecrisis. Gezinnen komen in de knel door een hoge energierekening, kerken zien de post 'verwarming gebouwen' explosief stijgen op hun begroting. Welke gevolgen heeft dat op korte en langere termijn voor de financiële positie van de gemeente? Hoe kom je als diaconie in contact met mensen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken? Welke aanpassingen zijn er mogelijk aan je kerkgebouw? Is het een optie om op zondag een gebouw te verwarmen en in dat gebouw meerdere kerkdiensten (van verschillende gemeenten) te organiseren? Er zijn veel vragen en geen gemakkelijke antwoorden, het is onzeker hoe lang dit gaat duren. Op de themapagina op de [website van de Protestantse Kerk](#) kunt u meer informatie en ideeën vinden.

Gesprek over moeilijke thema's - Terugblik op 'Lang zal hij leven!'

Dinsdag 22 november waren gemeenteleden en predikanten uitgenodigd bij een theaterstuk van de Protestantse Theologische Universiteit over morele dilemma's rondom euthanasie: "Lang zal hij leven". Als toeschouwers zitten we aan tafel bij de familie van een oude man die aan dementie leed. Hij weet nauwelijks meer

wie hijzelf is en herkent zijn vrouw, kinderen en een zus niet meer. In het gesprek tussen deze mensen blijkt dat hij vier jaar geleden een wilsbeschikking op een filmpje heeft vastgelegd. In het filmpje spreekt hij de wens uit dat hij niet meer wil leven wanneer hij zijn vrouw en kinderen niet meer herkent. Twee kinderen vinden dat het dus duidelijk is wat er nu moet gebeuren. Zijn zus, vrouw en een dochter houden eraan vast om voor hem te blijven zorgen en hem eventueel in een verpleeghuis te laten opnemen.

Op twee momenten in de voorstelling krijgen we, de toeschouwers, de mogelijkheid om verder na te denken over indringende vragen: "Wie mag namens de man spreken?" Met andere woorden: wie heeft uiteindelijk het recht om een beslissing te nemen over zijn leven? Of: is er eigenlijk wel iemand die namens die man kan spreken? Je spreekt namens iemand van vier jaar geleden. Maar spreek je ook namens deze man zoals die nu is? Naar aanleiding van de nare ervaring dat iemand niet meer zindelijk is, wordt de vraag gesteld: wanneer is een leven waardig of onwaardig om te leven? Het zijn theoretische vragen waar je eindeloos over kunt discussiëren wanneer het over een vreemde gaat. En het is goed om het hier met elkaar over te hebben. In de samenleving, maar zeker ook in de kerk en in geloofsgemeenschappen. Maar hoe spreek je daarover wanneer het over een familielid gaat? Gaat het gesprek tussen familieleden goed wanneer je vooral theoretische vragen stelt? Ik denk het niet. Je komt al snel met verhitte koppen tegenover elkaar te staan.

Het is de vraag of deze theoretische vragen helpen in een concrete situatie. Jaren geleden werd ik bij een familie geroepen. Een zus met een zeer zware verstandelijke beperking had een nierziekte. Alleen een niertransplantatie kon haar leven verlengen. Zijzelf kon nauwelijks aangeven wat ze wilde. De familie vroeg zich af: wat kunnen we hier vanuit de bijbel over zeggen? Moeten we dit wel doen, of juist niet? En zo ja, wie zou dan de nier moeten afstaan. We hebben hier een aantal heel mooie gesprekken over gevoerd. Niet vanuit de vraag: mag of moet dit wel, en waarom dan? Maar vanuit de vraag: wat betekent jullie zus voor jullie? Wat voor rol speelt ze in jullie band als broers en zussen? Welke band hebben jullie ieder afzonderlijk met haar?

Vanuit dit gesprek kwam heel natuurlijk een beslissing bovendrijven die voor iedereen goed was. Natuurlijk moeten we als Christelijke gemeenschap op een theoretische manier nadenken over euthanasie. Maar wanneer deze vraag binnen je eigen familie speelt, lijkt het mij vruchtbaarder om te beginnen met de vraag aan elkaar: wat betekent onze geliefde voor ieder van ons? Wat hebben wij aan hem of haar te denken? Hoe zijn we door hem of haar gevormd? Wat was er moeilijk? Wat speelt er tussen ons als familieleden? Wat hebben we aan elkaar gegeven en van elkaar ontvangen? Hoe beïnvloedt dat onze blik op deze situatie? Wat zijn onze waarden? Wat vinden we belangrijk in het leven?

Wanneer je daar zo een gesprek over voert gaat het niet meer over standpunten maar over de betrekking die je met elkaar hebt. En ik vermoed dat je dan niet alleen dichter bij elkaar komt, maar dat er ook op een natuurlijke manier duidelijkheid komt over wat je wel of niet moet doen. We zouden ook kunnen zeggen: in dat gesprek luisteren we niet alleen naar elkaar, maar als we goed luisteren merken we daarin ook de aanwezigheid van de Heer. En ontdekken we wat er echt van belang is, hier en nu.

Ds. Pieter J. Huizer, Vredeskerk Nijkerk

Verder in gesprek over 'Lang zal hij leven!'

Het zou kunnen dat je naar aanleiding van je bezoek aan de voorstelling 'Lang zal hij leven!' in de werkgemeenschap, de kerkenraad of een andere groep verder wilt praten over deze thematiek. Hierbij een paar suggesties.

Het boek 'Eind goed' van prof. dr. Theo Boer kan een goed hulpmiddel zijn. Hij schrijft over de geschiedenis van de huidige euthanasiepraktijk in Nederland. Daarnaast is er ruim aandacht voor ethische en theologische vragen. Tijdens de generale synode van november 2021 heeft hij een toespraak gehouden. Je kunt die nog terugzien. Kijk daarvoor en voor meer informatie en documenten op de [website van de Protestantse Kerk](#). Op [Youtube](#) is ook een online college van prof.

dr. Theo Boer te vinden. Verder kun je informatie en korte video's vinden op de [website van de Protestantse Theologische Universiteit](#). Je kunt ook gebruik maken van het [blog](#) van prof. dr. Riemer Roukema over voltooid leven.

Trainingen voor beroepingswerk

In de vorige nieuwsbrief heb ik u gewezen op de trainingen die de Dienstenorganisatie aanbiedt voor diverse ambten en functies in de kerk. Graag wijs ik u ook op de training voor beroepingscommissies. Het deel uitmaken van een beroepingscommissie is een boeiende en ook verantwoordelijke taak. Het is belangrijk deze taak goed voorbereid op je te nemen. De uitkomst van het proces is belangrijk voor het geheel van de gemeente: welke vrouw of man wordt de komende jaren onze voorganger? Vertrouwelijkheid en zorgvuldigheid zijn ook belangrijke thema's. Op de [website](#) van de Protestantse Kerk vind je meer informatie over de training van beroepingscommissies en andere taken.

Nieuw Kerkelijk Peil

De afgelopen maanden is door de Dienstenorganisatie gewerkt aan de ontwikkeling van een webinar en 3 workshops. Naast de al bestaande themapagina [Toekomstgerichte gemeente-zijn](#) is er een nieuwe webpagina [Dienstverlening Nieuw Kerkelijk Peil](#) ingericht, met links naar het aanbod van webinars en workshops.

Hoop voor kerk en samenleving

Ds. Marius Noorloos woont in onze classis, in Apeldoorn. Jarenlang heeft hij door het hele land trainingen aangeboden aan kerkenraden. Mogelijk kent u zijn pleidooi om in het kerkenwerk te beginnen bij en steeds weer terug te keren naar de bron. In zijn meest recente boek spreekt hij over hoop voor kerk en samenleving. Gemeenteopbouw is niet in de eerste plaats het toepassen van technieken, maar het luisteren naar wat de Geest tot de gemeente te zeggen heeft. Vanuit deze luisterhouding is Noorloos hoopvol gestemd: "Toch is er reden voor kerk en samenleving hoopvol gestemd te zijn vanwege Gods beloften, die volop zijn te vinden in de Bijbel. De kern is, dat Hij Zich niet neerlegt bij afbraak en ondergang van kerk en samenleving, maar een begaanbare weg wijst naar een aantrekkelijke kerk en een rechtvaardige samenleving. Dat doet Hij door Zijn Geest die Hem bij mensen vertegenwoordigt en Zijn invloed op hen uitoefent." U kunt het boek 'De Geest wijst de weg' natuurlijk zelf lezen en bespreken, maar er is ook advies en assistentie verkrijgbaar. Dit gebeurt onder meer in de digitale Nieuwsbrief voor geloofs- en gemeenteopbouw, waarvoor u zich kan aanmelden bij [ds. Jelle de Kok](#). Hierbij de tekst van een persbericht over dit boek:

Basisboek voor preken

Predikant-geestelijk verzorger Annemarie Roding-Schilt en predikant / theoloog Theo Hetteema schreven samen een Basisboek voor preken. Het boek is bedoeld voor predikanten, kerkelijk werkers en andere al dan niet professionele sprekers in kerkdiensten of bijeenkomsten. De auteurs geven een doordiening van wat een preek is en volgen de stappen van het maken van een taart in de oven voor het maken en houden van een preek. Daarbij geven ze veel praktische doordenkers en tips. Theo Hetteema is beschikbaar om voor een werkgemeenschap van predikanten of bij andere bijeenkomsten een inleiding over het boek te verzorgen of een workshop over preken te geven. Voor meer informatie kunt u contact met hem opnemen: t1hetteema@hetnet.nl.

Inspiratiefestival 2023: Geloven in beweging

Het landelijke Inspiratiefestival op Terschelling wordt voor de 4e keer georganiseerd en wel in het herfstweekend van 20, 21 en 22 oktober 2023. Het inspiratiefestival is hét moment om geestelijk uit te waaien en op zoek te gaan naar inspiratie om je geloof te willen verdiepen. Het mooie en inspirerende eiland Terschelling maakt de ervaring nog rijker. Iedereen die er is geweest beaamt dit van harte.

Het inspiratiefestival wordt georganiseerd door vele partners oa.: de Protestantse Theologische Universiteit, de Protestantse Kerk, de Raad van Kerken Nederland, theaterplatform de 7^e Hemel en alle Eilander kerken bieden gastvrijheid. Het Inspiratiefestival biedt ruimte voor de ontmoeting met God, met elkaar en met de samenleving. De gezamenlijke eilander kerken bieden gastvrijheid en de deelnemers zijn te gast bij elkaar. Het eiland is zo een herberg voor kerkelijke herbergiers en een ontmoetingsplek voor vernieuwende initiatieven op het gebied van geloof, kerk, samenleving. Deelnemers komen 'in beweging' om de overtocht te maken. De

reis, het samen op de boot zitten, elkaar wandelend, fietsend of op een terrasje op het eiland tegenkomen: het levert allemaal een bijdrage aan de doelstelling.

Een programma voor ieder wat wils

Op het Inspiratiefestival kan iedereen wel iets vinden wat boeiend of inspirerend is voor de dagelijkse en religieuze praktijk. Ook in 2023 zijn er (meezing)concerten, spirituele wandelingen over het strand en door de duinen, (interactieve)theatervoorstellingen, boekpresentaties, meditaties op de getijden, vieringen in kerk en kroeg, lezingen, bibliodans en veel muziek en cultuur.

Daarmee hopen we vele ontmoetingen te genereren ter onderlinge verbinding en bezieling en kerkelijk Nederland als een maatschappij betrokken oecumenische 'beweging' op de kaart te zetten. Het inspiratiefestival bedoelt een Vrijplaats Voor Vernieuwing en Verdieping te zijn. Bij de laatste editie waren 900 deelnemers. We hopen dat dit aantal blijft groeien.

Inspiratiereis voor groepen, ambtsdragers, vrijwilligers en kerkenraden

Het Inspiratiefestival is bijzonder geschikt om als groep te beleven. Kom met je kerkenraad, commissie, bijbelstudiegroep, vrienden- of vriendinnengroep, als familie, jongerenteam, college van kerkrentmeesters of diakenen, werkgemeenschap etc., etc. Vernieuwing begint door je te laten inspireren met nieuwe ideeën, ervaringen die je kunt delen en bijzondere ontmoetingen. Belangrijk om nu al plannen te maken! Voor wie komt advies: om zo spoedig mogelijk accommodatie(s) te reserveren dit ivm. de grote drukte die in dat weekend verwacht wordt. Alle PR is belangrijk. Gebruik dit persbericht: in je kerkblad, zegt/mail/twitter/facebook het voort in jouw eigen netwerk!

Voor meer informatie over het festival, aanmelden of reserveren, ga naar www.inspiratiefestivalerschelling.nl. Kijk voor meer nieuws op de [website](#), [facebook](#) en [twitter](#). Zie ook de live opname van de KRO/NCRV 'Petrus in het land', afl. 22/dd. 7 nov. 2021.

In de handen van mensen

In mijn boekenkast staat een boek met de titel: "In de handen van mensen". Ik blader het graag af en toe door. Er staan schitterende afbeeldingen in van kunstwerken die door de eeuwen heen zijn gemaakt van Jezus Christus. Majesteitelijk zit de verrezen Heer in de koepel van een kerk, omringd door engelen en heiligen. Jezus wordt beweend door vrouwen met droevige gezichten, nadat Hij van het kruis is gehaald. We zien Hem afgebeeld als een goede herder, met een schaap op de schouders. Maar schilder Francis Bacon ontmaskert ook waartoe mensen in staat zijn. Je wilt liever wegstijgen, het brengt je naar de verschrikkelijke werkelijkheid van Boetsja.

Niet alleen de afbeeldingen, ook de titel van het boek spreekt mij aan: 'In de handen van mensen'. God geeft zichzelf in zijn Zoon in onze handen. Hij maakt zichzelf kwetsbaar tot het uiterste. Onze handen... wat doen ze met Hem? Zijn het zegenende handen of handen die slaan? Biddende handen of handen die zich aan Hem vergrijpen? Te vaak is Jezus voor het karretje gespannen van menselijk eigenbelang. We leggen Hem in een kribje en zingen 'O Jesulein süß' om maar niet gestoord te worden door zijn radicale boodschap van naastenliefde en rechtvaardigheid. Of we gebruiken Hem juist om ons oordeel over mensen die anders zijn te legitimeren. Jezus in de handen van mensen. Velen zijn door de eeuwen heen handen van Jezus geweest. Ze hebben zijn boodschap verder gedragen. Maar ook het tegendeel is waar. Wat hebben velen zich aan Hem vergrepen. Wat onze handen ook doen of zullen doen, zijn handen houden ons vast om ons te zegenen. We hebben Hem zelf steeds weer nodig:

We hebben iemand nodig,
die de problemen van onze gewonde wereld
niet uit de weg gaat;
die arm en rijk, hoog en laag
bijeenbrengt en verzoent;
die niet weegt en onderscheidt
naar ontwikkeling of huidskleur;
die de macht niet naar de ogen ziet
en niet neerkijkt op de zwakken;
die wat onwaarachtig is bij name noemt
en woorden spreekt van zegen en vrede;
iemand op wie de mensheid af kan gaan.
Iemand die ook mij ziet zitten,

die mij helpt om te zijn wie ik mag zijn;
die mij leert wat liefde is;
die mij bevrijdt van zorgen en angsten;
die mij stimuleert en accepteert;
die mijn tranen kent en mijn lach deelt.
Iemand die mij nodig heeft
zonder mij te misbruiken,
die een weggenoot is op al mijn wegen;
die mij steunt
waar ik moet kiezen en beslissen;
die mijn leven zin en inhoud geeft.
Iemand die volkomen te vertrouwen is.
Jezus, wat hebben wij U nodig!²

Gezegende Kerstdagen gewenst en een vredig 2023!

Informatie over de classis

Website: www.pknclassisveluwe.nl. Zie ook Facebookpagina **Classis Veluwe - Protestantse Kerk**

U ontvangt deze 'Ontmoeten op de Veluwe' omdat u betrokken bent bij de Classicale Vergadering Veluwe. Het is geen nieuwsbrief die volledigheid nastreeft, voor actuele informatie verwijs ik u naar de website van de classis. U bent vrij deze nieuwsbrief verder te sturen en informatie hieruit te gebruiken in uw kerkblad of op uw website. Als u aandacht wil voor een activiteit of een impressie wil delen (van bv. een ringactiviteit, een activiteit als kerk in het dorp, een gemeenteactiviteit voor jongeren etc.) die ook van waarde kan zijn voor andere gemeenten, zie ik dat graag tegemoet. ds. Wilbert van Iperen - w.vaniperen@protestantsekerk.nl - 06 - 31 99 14 77

² Uit: Alfred C. Bronswijk, *Rakelings Nabij. Teksten, gebeden, liederen*, Narratio 2003.